

ДИТЯЧІ МЮЗИКЛИ НА СЦЕНІ СУЧАСНИХ МУЗИЧНИХ ТА МУЗИЧНО-ДРАМАТИЧНИХ ТЕАТРІВ УКРАЇНИ

Ліляна Белименко

Київський національний університет культури і мистецтв

Анотація

Мета статті — виявити особливості постановок дитячих мюзиклів на сценах українських музичних та музично-драматичних театрів у драматургічному, художньо-естетичному, стилістичному й режисерсько-постановочному аспектах. *Методологія дослідження*. Застосовано системний метод (для дослідження дитячого мюзиклу як самостійного жанру), компаративний метод, метод мистецтвознавчого та жанрово-стильового аналізу (для виявлення особливостей розвитку вітчизняного дитячого мюзиклу та специфічних особливостей його постановок на сценах музичних та музично-драматичних театрів України), а також метод узагальнення. *Результати*. Дитячі мюзикли, представлені в репертуарі музичних та музично-драматичних театрів України, репрезентують унікальну форму функціонування вітчизняної школи з усіма її національними та художньо-естетичними особливостями, а також необмежені можливості в сценічній репрезентації цілісних і багатоаспектних культурних шарів минулого й сучасності. Виявлено особливості дитячого мюзиклу, його основні жанрові та естетичні характеристики (тяжіння до синтезу мистецтв, універсальної сценічної мови, в якій органічно поєднано драматичні, музичні, пластичні та образотворчі засоби виразності) на прикладі сучасних постановок. З'ясовано, що відповідно до специфіки і тенденцій розвитку українського сценічного мистецтва перших десятиліть ХХІ ст. вітчизняний дитячий мюзикл поєднує інтеркультурні та національні елементи. Дослідження виявило, що основою формування українського дитячого мюзиклу є різноманітні музично-драматичні жанрові різновиди (зонг-опера, рок-опера, музична комедія) та художньо-естетичні принципи бродвейських мюзиклів. *Наукова новизна*. Досліджено драматургічні, художньо-естетичні, стилістичні та режисерсько-постановочні аспекти дитячих мюзиклів, представлених в репертуарі музичних та музично-драматичних театрів України на сучасному етапі; розглянуто особливості вітчизняних дитячих мюзиклів та виявлено їхні основні характеристики; вперше у вітчизняному мистецтвознавстві проаналізовано дитячі мюзикли «Кицин дім», «Жив собі пес», «School of rock».

Ключові слова: дитячий мюзикл; музичний театр; музично-драматичний театр; драматична складова; жанрова специфіка; художність образів

Для цитування

Белименко, Л. (2022). Дитячі мюзикли на сцені сучасних музичних та музично-драматичних театрів України. *Вісник КНУКіМ. Серія: Мистецтвознавство*, 47, 110-116. <https://doi.org/10.31866/2410-1176.47.2022.269609>

ВСТУП

На сучасному етапі розвитку суспільства дитячий мюзикл посідає важливе місце в репертуарі музичних та музично-драматичних театрів України, оскільки завдяки специфічним жанровим характеристикам (яскравість, багатогранність, доступність подачі драматургічного, хореографічного та музичного матеріалу, видовищність, про-

вокаційність та ін.) відповідає запитам сучасного глядача від дошкільного до старшого шкільного віку.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДЖЕРЕЛ І ПУБЛІКАЦІЙ

Аналіз останніх досліджень і публікацій засвідчує зростання серед українських вчених-

мистецтвознавців та культурологів наукового інтересу до вітчизняних мюзиклів. Серед інших назвемо праці Д. Вакулєнко (2021) «Становлення мюзиклів як популярного жанру в Україні», а також М. Мельник, (2018), С. Манько (2014), В. Лапко (2011), І. Зайцевої (2017), Ю. Ковалєнко (2007) та ін.

Проте представлені публікації, на жаль, не висвітлюють проблематику дитячих мюзиклів — у більшості з них, відповідно до предмета дослідження, про дитячі мюзикли згадується побіжно або ж не згадується взагалі.

Винятком є наукові праці О. Шевельової (2020), яка в публікації «Дитячо-юнацький репертуар сучасного музичного театру України: проблеми дослідження режисерського концепту», зокрема, розглядає і дитячі мюзикли, а в статтях «Сучасний дитячий мюзикл «Жаба Маша» О. Спіліоті в контексті субкультури молодого покоління» (2022) та «Сучасний дитячий мюзикл «Жаба Маша» О. Спіліоті в контексті режисерського моделювання творчого мистецького проекту» (2021) аналізує особливості процесу режисерського втілення сучасного дитячого мюзиклу згідно з запитами та інтересами молодшого глядача як представника сучасного інформаційного суспільства, а також розглядає режисерсько-постановочні новації в контексті «оновлення дитячого репертуару на основі синтезу засобів виразності та їхнього оригінального сполучення» (Шевельова, 2021, с. 263). Особливостям використання новітніх режисерських технологій у процесі створення сучасних дитячих мюзиклів присвячена наукова розвідка М. Харченко (2021) «Режисерські технології при створенні сучасних дитячих мюзиклів». Х. Новосад-Лєсюк (2022) в статті «Становлення жанру мюзиклу на Львівській сцені (1986-1990)» досліджує історію постановок перших дитячих мюзиклів на сцені Львівського театру юного глядача ім. М. Горького та Львівського російського драматичного театру Радянської Армії ПрикВО.

На основі історіографічного аналізу виявлено, що проблематика дитячого мюзиклу в Україні лишається одним із найменш досліджених питань сучасного мистецтвознавства.

Актуальність статті зумовлена необхідністю проведення мистецтвознавчого дослідження дитячого мюзиклу на сценах сучасних вітчизняних музичних та музично-драматичних театрів з метою теоретизації особливостей їхніх драматургічних, художніх, стилістичних та режисерських рішень, доповнення та розширення наявної наукової бази дослідження мюзиклу в Україні.

Мета статті полягає у виявленні особливостей постановок дитячих мюзиклів на сценах

українських музичних та музично-драматичних театрів у драматургічному, художньо-естетичному, стилістичному й режисерсько-постановочному аспектах.

Дослідження здійснюється за допомогою системного методу (для розгляду дитячого мюзиклу як самостійного жанру), компаративного методу, методу мистецтвознавчого та жанрово-стильового аналізу (для виявлення особливостей розвитку вітчизняного дитячого мюзиклу та специфічних особливостей його постановок на сценах музичних та музично-драматичних театрів України), а також методу узагальнення.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Початок ХХІ ст. ознаменувався активним розвитком та популяризацією вистав жанру «мюзикл», що було зумовлено розширенням репертуару більшості музичних та музично-драматичних театрів України постановками провідних, касових закордонних мюзиклів, наприклад, «Кабаре», «Моя прекрасна леді», «Мама Мія», «Привид опери», «Привіт, Доллі», «Кішки» та ін. Відповідно це посприяло активізації створення вітчизняних мюзиклів, зокрема й дитячих.

На сучасному етапі розвитку мистецтвознавства не існує чітко сформованих та загальновизнаних критеріїв виокремлення дитячого мюзиклу як окремого жанру, проте найбільш об'єктивним критерієм є емоційний відгук дітей на виставу, який власне і зумовлює базові компоненти:

- посилення ігрового аспекту;
- використання більш яскравих, динамічних і видовищних форм у порівнянні з мюзиклом для дорослої аудиторії;
- відповідність драматургії образів сприйняттю дитини (згідно зі специфікою вікової категорії).

Дитячий мюзикл — універсальний сценічний твір, який апелює передусім до вміння дитини сприймати навколишній світ в єдності всіх життєвих проявів, без індивідуалізації явищ буття, оскільки репрезентує більше тяжіння до синтезу мистецтв, універсальної сценічної мови, в якій органічно поєднано драматичні, музичні, пластичні та образотворчі засоби виразності.

Наразі дитячі мюзикли представлено в репертуарі більшості театральних закладів України, проте основну увагу в ній приділено дослідженню дитячих мюзиклів сучасних музичних та музично-драматичних театрів України.

Варто зауважити, що постановки перших українських дитячих мюзиклів на сценах вітчизняних театрів було здійснено ще наприкінці ХХ ст.

Поміж них дослідники називають: «Лис Микита» І. Франка (інсценізація Р. Кудлика, композитор Б.-Ю. Яновський, режисер П. Колісник, Перший український театр для дітей та юнацтва, 1986 р.), «Биндюжник і Король» за І. Бабелем (музика О. Журбіна, лібрето А. Еппеля, режисер А. Ротеншейн, Львівський російський драматичний театр Радянської Армії ПрикВО, 1987 р.), «Привіт, Доллі!» за мотивами п'єси Т. Вайдлера (музика Дж. Хермана, режисер А. Ротеншейн, Львівський російський драматичний театр Радянської Армії ПрикВО, 1988 р.) та «Том Сойєр» М. Твена (інсценізація М. Петренка, композитор Б.-Ю. Янівський, режисер М. Лукавецький, Перший український театр для дітей та юнацтва, 1990 р.), наголошуючи, що жанр дитячого мюзиклу «...пройшов шлях свого становлення в різноманітних стилістичних проявах: від авторських музично-сценічних інтерпретацій українських сюжетів до постанов світової класики» (Новосад-Лесюк, 2022, с. 609).

Специфіка і тенденції розвитку сценічного мистецтва в Україні перших десятиліть ХХІ ст. («Пеппі Довгапанчоха» Є. Лапейка, «Аліса в дивосвіті» А. Бондаренка за мотивами однойменної книги Л. Керрола, «Диво у лісі» за п'єсою Я. Козлова та «Зачароване каміння» за п'єсою Р. Камінської) (Вакулєнко, 2021, с. 560) багато в чому визначили тяжіння вітчизняного дитячого мюзиклу до інтеркультурності та націоналізації водночас.

Інтеркультурність проявилася, зокрема, і в опануванні міжнародних основ мюзиклу як одного з основних жанрів західного музично-театрального мистецтва, що посприяло затвердженню певних канонів у дитячих мюзиклах, створених вітчизняними авторами, та постановках закордонних дитячих мюзиклів на українській сцені.

Націоналістичні тенденції проявилися в пріоритетності традицій національного музично-драматичного театру, які посприяли формуванню та затвердженню художньо-естетичної своєрідності вітчизняного дитячого мюзиклу.

Водночас, на думку вітчизняного дослідника Д. Кравченко (2015), процес донесення деяких українських мюзиклів до глядача ускладнений передусім через їхню високодуховну тематику та відсутність відповідного інструментарію і технологій (економіка, специфіка кастингу, особливості репетиційного періоду, робота з акторами, технічне забезпечення, реклама, піар, реалізація квитків, регулярний прокат та ін.), через що навіть якісний художній продукт не може протриматися в репертуарі більше кількох місяців (с. 242).

У 2010 р. відбулася прем'єра першого українського дитячого мюзиклу «Бджілка» (М. Гнатюка, В. Тимодинського та В. Чепелюка, балетмейстер-

постановник Л. Косаковська, концертна зала Центру культури і дозвілля Волинського національного університету ім. Лесі Українки, Луцьк).

Одним із найпопулярніших вітчизняних дитячих мюзиклів, створених після проголошення незалежності став мюзикл «Кицин дім» за п'єсою С. Маршака (2012 р.). Понад десять років цей мюзикл посідає провідне місце в репертуарі музичних та музично-драматичних театрів України — постановки Запорізького театру молоді (композитор М. Попов, режисер В. Лютинська, хореограф С. Степанов, художник-постановник Т. Власенко), Житомирського академічного українського музично-драматичного театру ім. І. Кочерги (музика С. Бедусенко, режисер І. Антонюк, художник-постановник М. Герасимчук), Дніпровського академічного театру опери та балету (музика С. Бедусенко, режисер Ж. Чепела, хореографія В. Ніколаєва, художник-постановник Н. Коцар), Київський національний академічний театр опери (музика П. Вальдгарда) та ін. репрезентують авторські режисерські підходи не лише до літературної основи, а й до вирішення всіх завдань, поставлених відповідно до специфіки жанру: драматична складова образів, особливий тип синтезу драматургії, музики, хореографії, ритму, пластики та ін.

Передусім для дитячої аудиторії важливим є створення цікавої, яскравої та видовищної казки, яке досягається завдяки правдивому й цікавому вирішенню характерів і пластики героїв мюзиклу — Кішки, Кота, Півня, Кози та інших, виконанням складних хореографічних елементів та підтримок, використанням найновіших розробок в галузі театральних технологій.

Особливе місце дитячі мюзикли посідають в новорічному репертуарі. Так, наприклад, «Новорічна Одиссея» (Одеський національний театр опери та балету, 2022 р.) — постановка, в якій синтез, як основу жанру мюзикл, репрезентовано не лише на рівні видів мистецтва, але й на рівні жанрів та стилів, зокрема, хореографічна складова представлена класичним балетом, сучасним танцем, відповідно класичною та сучасною музикою, а також традиційними героями та роботами-трансформерами.

Одним із яскравих сучасних українських дитячих мюзиклів, створених за народними мотивами, є мюзикл «Жив собі пес» (композитор В. Назаров, лібрето П. Мага), постановку якого на сцені Дніпровського національного академічного українського музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка здійснив режисер В. Назаров у співпраці з балетмейстером О. Коваленко та художником Б. Голодницьким.

Окремий інтерес в контексті дитячих мюзиклів на сценах українських музичних та музично-драматичних театрів викликають адаптовані версії легендарних закордонних мюзиклів. Наприклад, 40-й сезон Київського академічного театру опери і балету для дітей та юнацтва було відкрито прем'єрою легендарного бродвейського мюзиклу Е. Л. Веббера «School of rock», адаптованого саме для української аудиторії (переклад українською мовою В. Бульби, режисер В. Пальчиков, хореограф Д. Сагайдаковська, сценограф М. Грабченко) (Поліщук, б.р.). У мюзиклі, який розрахований на підлітків, окрім професійних акторів, режисером було залучено 13-ть дітей-акторів із різних областей України. Роль головного героя у двох складах виконують І. Завгородній — провідний актор київського Театру на Подолі та Ю. Годо — всесвітньовідомий оперний та кросоверний співак. Це, відповідно, вплинуло на особливості авторського виконання: акторська інтонація, професійне вміння непомітно перейти від розмовної мови до співу та яскрава неповторність індивідуальності тембру.

У репертуарі Київської опери (Театр опери і балету для дітей та юнацтва) кінця 2010-х — початку 2020-х рр. мюзикли представлені постановками: «Непохитний олов'яний солдатик» за однойменною казкою Г.-К. Андерсена (композитор С. Баневич), «Пригоди Буратіно» (композитор О. Білаш, лібрето: О. Білаш, Є. Душенко, Л. Татаренко); «Як козаки змія приборкували» (за мотивами казки О. Вратарьова «Зміючка-Несміючка», композитор І. Поклад); «Пригоди Гекльберрі Фінна» (за мотивами однойменного роману М. Твена; режисер-постановник В. Пальчиков, композитори: Ж. Колодуб, Л. Колодуб, лібрето: Д. Кісін, В. Пальчикова) та ін. (Малюкова, 2021, с. 33).

Аналізуючи репертуар сучасних сценічних майданчиків України, можемо констатувати наявність кількох типів постановок дитячих мюзиклів:

- дитячі мюзикли написані безпосередньо для дітей;
- дитячі мюзикли, які створені для дорослих і постановку яких було здійснено на сцені театру для дітей з відповідними естетичними змінами;
- дитячі мюзикли, постановка яких здійснена за участю дітей.

Сучасні дитячі мюзикли, представлені в репертуарах музичних та музично-драматичних театрів України, умовно поділяються на:

- музично-драматичні вистави, які вирізняються драматичним складником сюжету, постановкою за класичними творами дитячої літератури з використанням музики для посилення канонічного тексту з метою створення паралельного надсприйняття сценічної дії (такі

мюзикли, за окремими винятками, розраховані на підлітків);

- постановки, в яких музичні та пластичні засоби сценічної виразності є головними — порівняно спрощена текстова основа компенсується яскраво-образними музичними виражальними засобами та хореографічною складовою, акторською пластикою (здебільшого це мюзикли, розраховані на дітей дошкільного та молодшого шкільного віку).

ВИСНОВКИ

Становлення протягом останніх десятиліть жанру мюзиклу стало значущою культурною подією, яка засвідчила активізацію різножанрових трансформаційних процесів як музичного, так і сценічного мистецтва в Україні.

Дитячі мюзикли, представлені на сучасному етапі в репертуарі музичних та музично-драматичних театрів України, репрезентують унікальну форму функціонування вітчизняної школи з усіма її національними та художньо-естетичними особливостями, а також необмежені можливості в сценічній репрезентації цілісних і багатоаспектних культурних шарів минулого й сучасності. Відповідно до специфіки і тенденцій розвитку українського сценічного мистецтва перших десятиліть ХХІ ст. вітчизняний дитячий мюзикл поєднує інтеркультурні та національні елементи. Дослідження виявило, що основою формування українського дитячого мюзиклу є різноманітні музично-драматичні жанрові різновиди (зонг-опера, рок-опера, музична комедія) та художньо-естетичні принципи бродвейських мюзиклів.

На сучасному етапі розвиток дитячого мюзиклу пов'язаний з реформуванням репертуару музичних і музично-драматичних театрів та пошуком нових сценічних форм, які б відповідали смакам і запитам глядачів.

Наукова новизна полягає в дослідженні драматургічних, художньо-естетичних, стилістичних та режисерсько-постановочних аспектів дитячих мюзиклів, представлених в репертуарі музичних та музично-драматичних театрів України на сучасному етапі; виявленні особливостей вітчизняного дитячого мюзиклу, його основних жанрових та естетичних характеристик на прикладі сучасних постановок; мистецтвознавчому аналізі дитячих мюзиклів «Кіцин дім», «Жив собі пес», «School of rock».

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Вакуленко, Д. Ю. (2021). Становлення мюзиклів як популярного жанру в Україні. *Грааль науки*,

- 1, 559–561. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.19.02.2021.122>
- Зайцева, І. (2017). Деякі тенденції розвитку українського мюзиклу як мистецтва і галузі шоу-індустрії. *Молодий вчений*, 10(50), 262–267.
- Коваленко, Ю. П. (2007). Еволюція форм мюзиклу в постановках Харківського, Київського та Одеського музичних театрів (1980–2005). *Культура України*, 18, 144–153.
- Кравченко, Д. (2015). Театральний мюзикл як практика видовищної культури. В *Культурні практики як чинник соціокультурної модернізації сучасного українського суспільства*, Матеріали наукової конференції (с. 242–245). Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка. <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/5704/1/Kravchenko.pdf>
- Лапко, В. (2011). Новорічний мюзикл М. Паперника «За двома зайцями» як адаптація п'єси М. Старицького до розважального жанру. *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка: Філологічні науки*, 6(1), 97–105.
- Малюкова, Н. (2021, 15–16 квітня). Жанр мюзиклу в київських театрах. В *Сценічне та музичне мистецтво: циркові та естрадні жанри*. В *Науково-методичний аспект*, Матеріали XI науково-практичної конференції (с. 31–33). Київська муніципальна академія естрадного та циркового мистецтв.
- Манько, С. (2014). Історія розвитку жанру мюзиклу в Україні в першоджерелах та публікаціях. *Традиції та інновації у вищій архітектурно-художній освіті*, 1, 43–47.
- Мельник, М. (2018, 22 березня). Мюзикл як феномен мистецтва української естради ХХІ століття. В *Економіка і культура України в світових глобалізаційних процесах: позиціонування і реалії*, Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (с. 137–140). Видавничий центр КНУКіМ.
- Новосад-Лесюк, Х. Н. (2022). Становлення жанру мюзиклу на Львівській сцені (1986–1990). *Грааль науки*, 11, 605–609. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.24.12.2021.116>
- Поліщук, Т. (б.р.). *School of Rock (Школа року) з'явилася в Києві*. Київська опера. Взято 12 вересня 2022 року з <https://kiyivoperatheatre.com.ua/school-of-rock-shkola-roku-zyavylasya-v-kyuevi/>
- Харченко, М. В. (2021). Режисерські технології при створенні сучасних дитячих мюзиклів. В *Актуальні дискурси мистецтва естради: традиції та європейська інтеграція*, Матеріали Всеукраїнської наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, здобувачів, магістрантів та студентів (с. 80–84). Видавничий центр КНУКіМ.
- Шевельова, О. (2020). Дитячо-юнацький репертуар сучасного музичного театру України: проблеми дослідження режисерського концепту. *Українське музикознавство*, 46, 31–44.
- Шевельова, О. (2021). Сучасний дитячий мюзикл «Жаба Маша» О. Спіліоті в контексті режисерського моделювання творчого мистецького проекту. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 3–4(52–53), 262–276. [https://doi.org/10.31318/2414-052X.3-4\(52-53\).2021.251827](https://doi.org/10.31318/2414-052X.3-4(52-53).2021.251827)
- Шевельова, О. (2022). Сучасний дитячий мюзикл «Жаба Маша» О. Спіліоті в контексті субкультури молодого покоління. *Часопис Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського*, 1(54), 149–161. [https://doi.org/10.31318/2414-052X.1\(54\).2022.255436](https://doi.org/10.31318/2414-052X.1(54).2022.255436)

REFERENCES

- Kharchenko, M. V. (2021). Rezhyserski tekhnolohii pry stvorenni suchasnykh dytiachykh miuzyklyv [Directing Technologies in the Creation of Modern Children's Musicals]. In *Aktualni dyskursy mystetstva estrady: tradytsii ta yevropeiska intehratsiia* [Actual Discourses of Stage Art: Traditions and European Integration], Proceedings of the All-Ukrainian Scientific Conference of Scientific and Pedagogical Workers, Doctoral Students, Post-Graduate Students, Candidates, Master's Students and Students (pp. 80–84). KNUKIM Publishing Center [in Ukrainian].
- Kovalenko, Yu. P. (2007). Evoliutsiia form miuzyklu v postanovkakh Kharkivskoho, Kyivskoho ta Odeskoho muzychnykh teatriv (1980–2005) [The Evolution of Musical Forms in the Productions of Kharkiv, Kyiv and Odesa Musical Theaters (1980–2005)]. *Culture of Ukraine*, 18, 144–153 [in Ukrainian].
- Kravchenko, D. (2015). Teatralnyi miuzykl yak praktyka vydovyshchnoi kultury [Theater musical as a practice of spectacular culture]. In *Kulturni praktyky yak chynnyk sotsiokulturnoi modernizatsii suchasnoho ukrainskoho suspilstva* [Cultural Practices as a Factor of Socio-Cultural Modernization of Modern Ukrainian Society], Proceedings of the Scientific Conference (pp. 242–245). Poltava V. G. Korolenko National Pedagogical University. <http://dspace.pnpu.edu.ua/bitstream/123456789/5704/1/Kravchenko.pdf> [in Ukrainian].
- Lapko, V. (2011). Novorichnyi miuzykl M. Papernyka "Za dvoma zaitsiamy" yak adaptatsiia piesy M. Starytskoho do rozvazhalnogo zhanru [M. Papernyuk's New Year's Musical "Behind Two Hares" as an Adaptation of

- M. Starytskyi's Play to the Entertainment Genre]. *Bulletin of Luhansk Taras Shevchenko National University. Philological Sciences*, 6(1), 97–105 [in Ukrainian].
- Maliukova, N. (2021, April 15–16). Zhanr miuzykly v kyivskykh teatrakh [The Musical Genre in Kyiv Theaters]. In *Stsenichne ta muzychne mystetstvo: tsyrkovi ta estradni zhanry. Naukovo-metodychnyi aspekt* [Stage and Musical Art: Circus and Variety Genres. Scientific and Methodological Aspect], Proceedings of the 11th Scientific and Practical Conference (pp. 31–33). Kyiv Municipal Academy of Circus and Performing Arts [in Ukrainian].
- Manko, S. (2014). Istoriiia rozvytku zhanru miuzykly v Ukraini v pershodzherelakh ta publikatsiiakh [History of the Genre of the Musical in Ukraine in the Primary Sources and Publications]. *Traditions and Innovations in the Higher Architectural-Artistic Education*, 1, 43–47 [in Ukrainian].
- Melnyk, M. (2018, March 22). Miuzykl yak fenomen mystetstva ukrainskoi estrady XXI stolittia [Musical as a Phenomenon of Ukrainian Pop Art of the 21st Century]. In *Ekonomika i kultura Ukrainy v svitovykh hlobalizatsiinykh protsesakh: pozytsionuvannia i realii* [Economy and Culture of Ukraine in World Globalization Processes: Positioning and Realities], Proceedings of the International Scientific and Practical Conference (pp. 137–140). KNUKiM Publishing Center [in Ukrainian].
- Novosad-Lesiuk, Kh. N. (2022). Stanovlennia zhanru miuzykly na Lvivskii stseni (1986–1990) [Formation of the Musical Genre on the Lviv Stage (1986–1990)]. *Grail of Science*, 11, 605–609. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.24.12.2021.116> [in Ukrainian].
- Polishchuk, T. (n.d.). *School of Rock (Shkola roku) zivavylasia v Kyievi* [School of Rock Appeared in Kyiv]. Kyivska opera. Retrieved September 12, 2022, from <https://kyivoperatheatre.com.ua/school-of-rock-shkola-roku-zyavylasya-v-kyievi/> [in Ukrainian].
- Shevelova, O. (2020). Dytiachio-iunatskyi repertuar suchasnoho muzychnoho teatru Ukrainy: problemy doslidzhennia rezhyserskoho kontseptu [Children's and Youth Repertoire of Modern Musical Theater of Ukraine: Problems of Director's Concept Research]. *Ukrainian Musicology*, 46, 31–44 [in Ukrainian].
- Shevelova, O. (2021). Suchasnyi dytiachyi miuzykl "Zhaba Masha" O. Spilioti v konteksti rezhyserskoho modeliuvannia tvorchoho mystetskoho proiektu [Modern Childrens Musical "Frog Masha" by O. Spilioti in the Context of Directors Modeling of a Creative Art Project]. *Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine*, 3–4 (52–53), 262–276. [https://doi.org/10.31318/2414-052X.3-4\(52-53\).2021.251827](https://doi.org/10.31318/2414-052X.3-4(52-53).2021.251827) [in Ukrainian].
- Shevelova, O. (2022). Suchasnyi dytiachyi miuzykl "Zhaba Masha" O. Spilioti v konteksti subkultury molodoho pokolinnia [Realization of Modern Childrens Musical "Frog Masha" by O. Spilioti in the Context of the Youth Subculture]. *Journal of Tchaikovsky National Music Academy of Ukraine*, 1(54), 149–161. [https://doi.org/10.31318/2414-052X.1\(54\).2022.255436](https://doi.org/10.31318/2414-052X.1(54).2022.255436) [in Ukrainian].
- Vakulenko, D. Yu. (2021). Stanovlennia miuzykliv yak populiarnoho zhanru v Ukraini [Development of Musicals as a Popular Genre in Ukraine]. *Grail of Science*, 1, 559–561. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.19.02.2021.122> [in Ukrainian].
- Zaitseva, I. (2017). Deiaki tendentsii rozvytku ukrainskoho miuzykly yak mystetstva i haluzi shou-industrii [Some Trends in the Development of the Ukrainian Musical as an Art and Branch of the Show Industry]. *Young Scientist*, 10(50), 262–267 [in Ukrainian].

CHILDREN'S MUSICALS ON THE STAGE OF MODERN MUSICAL AND MUSIC AND DRAMA THEATRES IN UKRAINE

Liliana Belymenko

Kyiv National University of Culture and Arts

Abstract

The purpose of the article is to reveal the peculiarities of children's musical productions on the stages of Ukrainian musical and music and drama theaters in dramaturgical, artistic-aesthetic, stylistic, and directing-production aspects. *Research methodology.* The systematic method (for researching the children's musicals as an independent genre), the comparative method, the method of art history, and genre-style analysis (to identify the features of the domestic children's musical development and the specific features of its productions on the stages of musical and music and drama theatres of Ukraine), as well as the method of generalisation, were applied. *Results.* Children's musicals, presented in the repertoire of musical and music and drama theatres of

Ukraine, represent a unique form of functioning of the national school with all its national and artistic and aesthetic features, as well as unlimited possibilities in the stage representation of holistic and multidimensional cultural layers of the past and present. The peculiarities of children's musicals, their main genre, and aesthetic characteristics (tendency to a synthesis of arts, universal stage language, which organically combines dramatic, musical, flexible, and visual means of expression) are revealed in the example of modern productions. It is found that in accordance with the specifics and trends in the development of Ukrainian stage art of the first decades of the 21st century, the domestic children's musical combines intercultural and national elements. The study revealed that the basis for the formation of Ukrainian children's musicals is a variety of musical and dramatic genres varieties (zong opera, rock opera, musical comedy) and artistic and aesthetic principles of Broadway musicals. *Scientific novelty*. The dramaturgical, artistic and aesthetic, stylistic and directorial aspects of children's musicals presented in the repertoire of musical and music and drama theaters of Ukraine at the present stage are investigated; the features of domestic children's musicals are considered and their main characteristics are revealed; for the first time in the national art history the children's musicals *Cat's House* (Kytsyn Dim), *There Once Was a Dog* (Zhyv Sobi Pes), *School of Rock* are analyzed.

Keywords: children's musical; musical theatre; music and drama theatre; dramatic component; genre specificity; artistry of images.

Інформація про автора

Ліляна Белименко, викладач, Київський національний університет культури і мистецтв, вул. Євгена Коновальця, 36, Київ, Україна, 01133, ORCID iD: 0000-0002-7323-9528, e-mail: lilyana.belimenko@gmail.com

Information about the author

Liliana Belymenko, Lecturer, Kyiv National University of Culture and Arts, 36 Ye. Konovaltsia St. Kyiv, 01133, Ukraine, ORCID iD: 0000-0002-7323-9528, e-mail: lilyana.belimenko@gmail.com

